ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - С. ТРУДОВЕЦ

УТВЪРДИЛ:

ИЛИЯНА МАРЧОВСКА

ДИРЕКТОР

ЕТИЧЕН КОДЕКС за 2026/2027 учебна година

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В ОУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” с. ТРУДОВЕЦ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

— свобода на изразяване на мнение;

— свобода на мисълта, съвестта и религията;

— формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случай следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 12. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 21. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете — физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и педагогическия съветник в училището и да се проследи дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето / склоняване към прием или разпространение на психоактивни вещества,трафик и др./ незабавно да се информират органите по закрила на детето и педагогическия съветник.

Раздел Ш

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 25. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 26. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 27. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 28. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до психическото здраве и психологическия комфорт на детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 29. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 30. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 31. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 32. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 33. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа и в случаите на уведомяване на педагогическия съветник.

Чл. 34. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържаме от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 35. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 36. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 37. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържане от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл. 38. Отчитане на приноса на всички представители на педагогическата колегия на училищни мероприятия с цел групова сплотеност и развитие на умения за колегиалност и добронамереност и за издигане престижа на училището.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 39. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 40. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, выпитание и да живее без насилие.

Чл. 41. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 42. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 43. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 44. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Чл. 45. Да се обмисли и обсъди с институции и обществени организации функционирането на училище за родители с оглед на подобряване на выпитателното въздействие на семейството и синхронизиране на функциите му с тези на ОУ „Любен Каравелов" като образователно-възпитателен институт.

Раздел VI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 46. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 47. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колем, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 48. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 49. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 50. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако последното не е изрично предвидено.

Чл. 51. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 52. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 53. Бившите служители в ОУ „Любен Каравелов" трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел VIII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 54. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага директора.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел IX

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 55. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната Общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет или заедно с утвърждаване на Кодекса.

Чл. 56. (1) Комисията по етика:

разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс; дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 57. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 58. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 59. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Раздел X

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинън на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремежът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на: **компетентност, умения за общуване, съпричастност.**

Раздел XI
ЕТИЧНИ НОРМИ НА ПОВЕДЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ с. ТРУДОВЕЦ

ПОВЕДЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩЕСТВОТО

Чл.60. Спазват обществени норми на поведение.

(1) Уважават националните символи, традиции, култура и език на собствената си и на други страни.

(2) Грижат се за опазване на околната среда.

(3) Грижат се и обичат животните - не ги карат да страдат.

(4) Поздравяват, когато влизат в обществени сгради.

(5) Не говорят високо по улиците, не се бият и бутат.

ПОВЕДЕНИЕ В УЧИЛИЩЕ

Чл.61. Спазват норми на културно поведение в училище.

(1) Учениците изпълняват учебните задачи активно и съдействат на учителя за провеждане на пълноценен учебен час.

(2) Не правят неуместни реплики или изрази, нямащи нищо общо с учебния материал.

(3) Взимат думата, когато им е дадена.

(4) Изслушват търпеливо и внимателно говорещия.

(5) Свободно избират да учат в ОУ” Любен Каравелов“” и се гордеят ,че са част от училищната общност.

(6) Уважават учителите, работещи в училището.

(7) Проявяват толерантност към другите в училище-зачитат чуждото мнение и отстояват цивилизовано собственото си становище.

(8) Старят се да бъдат добри, да правят добрини и да решават конфликтите по мирен път.

(9) Приемат правилата за поведение в училище и се задължават да ги изпълняват, защото знаят, че те им осигуряват личен конфорт и благополучие.

(10) Учат според изискванията на учителите - каквото и доколкото могат, защото основно право и задължение на всеки в училището е ученето.

(11) Опазват отговорно училищното имущество, изявяват се като добри стопани, защото знаят, че то е публична собственост, платена от данъците на техните родители.

(12) Отнасят се с уважение към работещите в училище.Споделят с родителите си всичко, което се случва в учебното заведение.

(13) Толерантни са към учениците със СОП и се стремят към постигане на успех, като работят заедно.

(14) Предотвратяват неприемливото поведение на други деца, когато то е грубо или агресивно.

(15) Стремят се към самоусъвършенстване и постигане на отличен резултат в обучението.

(16) Държат се отговорно и приемат грешките си, не отказват да поемат отговорност за лошото си поведение.

(17) Грижат за чистотата в училище и извън него.

ЦЕННОСТИ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

Чл.62.Формиране на ценности и компетентности:

(1) Ефективност-постигане на максимални резултати.

(2) Отговорност и изпълнителност-развитие чувство на дълг при изпълнение на учебните и възпитателни задачи.

(3) Услужливост-услужливи към търсещите помощ, услуга или съдействие.

(4)Вежливост-учениците имат устойчиво и любезно поведение.

(5)Честност- честни взаимоотношения, не си служат с лъжи.

(6)Лоялност-учениците се отнасят почтено и уважително към всички в училището и обществото.

(7)Състрадание и взаимопомощ.

(8)Подходящ външен вид-учениците се стремят да изглеждат по начин, съответстващ на възрастта, като се появявят в чист и приветлив външен вид.

ЕТИКА ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ МЕДИИ: ТЕЛЕВИЗИЯ, РАДИО, ФЕЙСБУК, ТУИТЪР И ДР. ОТ УЧЕНИЦИ, УЧИТЕЛИ, СЛУЖИТЕЛИ И РОДИТЕЛИ

Чл.63 Норми на поведение в социалните медии

(1)Да не се публикуват обидни снимки, компрометиращи училището и лицата, свързани с него

(2)Да не предоставя и/ или публикува информация, касаеща училището, без да е проверена нейната достоверност

(3) Да не се създават фалшиви профили с невярна и фалшива информация

(4) Да не се пишат цинични,неприлични и обидни постове

Раздел XII

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накърняване на авторитета на други учители и педагогически специалисти и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на выложените функции и накърняване на интересите на други лица.

1. Наблюдението и докладването на посочените в т. 1 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване — от училището ;
- външно докладване — от родители, граждани, представители на институции и фирми.

1. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник — регистър.
2. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

3. Комисията е в състав:

1. Комисията се председателства от:
2. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
3. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали

4.Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50 % + 1.

5. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
6. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

7. При невъможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

8. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.
9. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

10. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Настоящият Етичен кодекс е актуализиран и приет на Педагогически съвет с протокол № 14/11.09.2026г. и е утвърден със заповед № 688-574/11.09.2026 г. на директора на училището.

Изготвил:

Председател на УК по Етичен кодекс:

Наталия Василева – ст. учител, НЕ в ЦОУД……

Членове:

Стефка Иванова – учител, ПЕ……

Величка Минковска, учител, ПЕ……